

# Wolfgang Jeschke

## Osiridova země

(dokončení)

*V prvním dílu Osiridovy země jsme se seznámili s Jackem Freymanem (Masterem Jackem), který putuje z jedné z mála výsep civilizace na jihu Afriky postkatastrofickým kontinentem plným domorodců a mutantů na sever. V málo zalidněných oblastech zničených atomovou válkou totiž lidé zaregistrovali aktivitu, podezřele připomínající lety do kosmu. Master Jack se vypravil vyšetřit, kdo může v této pustině provozovat kosmický program, když válka veškerou vyspělejší technologii zničila. Na cestě ho doprovází domorodý chlapec Bušir. Po namáhavé cestě konečně dorazili k Nilu. Vyprávění chlapce Bušira se střídá s úryvky deníku Master Jacka.*

### 4/ŘEKA

*Oh the river is deep  
the river it touches my life like  
the waves on the sand*

Dva dny před Umdurmánem jsme dohnali karavanu, která opustila Fášer už počátkem dubna. Bylo v ní dvacet nebo třicet poutníků, kteří se na Master Jacka dívali s nenávistí. Mezi nimi jeden z těch mladých mahadžirinů, co si myslí, že s sebou nosí celou moudrost světa ve vyschlých tykvičkách s řídkým inkoustem. Tento potulný žák, nesnášel jsem ho od prvního okamžiku, se skoro okamžitě přilepil na Master

Jacka a důležitě se kolem něho motal. Master Jack ve své bezelstnosti - Alláh držíš nad ním ruku - mu upřímně a otevřeně odpovídal na všechny otázky. A ten chytrolín si všechno drápal na loah, dřevěnou psací tabulku, a horlivě ji popisoval tím svým písmem připomínajícím mušinec. Na sobě měl tradiční smradlavou kozí kůži. On sám smrděl ještě víc, jako by se od Fášeru nemyl.

Zdálo se, že Master Jack výpary toho pokryteckého kozla pranic nevnímá, měl radost z učenlivosti a žízňně po poznání toho žvanila a vyprávěl mu o té své oritální kontrole hvězd, nebeských karavanserájích a družicích a jiných létajících člunech, které se po nocích pletou mezi hvězdami.

A samozřejmě se stalo, co se muselo stát. Sotva jsme dorazili do Umdurmánu a odsedlali, uháněl ten smradloch šplhounská k představenému mešity, který je zároveň městským sudím, a udal Master Jacka za rouhání. Přišli dva městští strážní, dali mu pouta a odvedli ho. Keiki, Alkutta, Susan ani Alifa nebyli k sehnání. Hledali ve městě a v posádce nějaké lepší ubytování než smradlavou poutnickou hospodu. Není to žádná hračka. Město je plné poutníků čekajících, až se zformuje nějaká karavana na východ.

Co teď? Řval jsem, jako by mě na nože brali, jednoho strážného jsem nakopl do zadnice, což mi vyneslo jen bolestivé štouchnutí

kopím do žeber a pokárání Master Jacka, který se nebránil. Za několik hodin se naši čtyři průvodci objevili. Byl jsem vzteky bez sebe a řekl jim, co se stalo. Nejdřív se polekali, ale pak vyrazili s radostnou vyhlídkou na dobrodružství. Já zůstal u zavazadel, protože jsem viděl kolem jen samé supy.

**Z deníku Master Jacka**

**16. července 2036**

Dneska se stalo něco dost nepříjemného. Jeden mladík, který nás provázel poslední dva dny cesty, jehož zjevná zvědavost a zájem o vědu a techniku mi lichotily a jehož otázky týkající se naší práce v Mt.Darwin jsem ochotně zodpovídal, mě udal místním úřadům jako kacíře. V poutech jsem byl předveden před jakéhosi náboženského samosoudce, kde mi kladli za vinu, že jsem prý tvrdil, že nikoli Alláh vede hvězdy po nočních nebi, ale skupina bílých nevěřících, kteří se opevnili v jedné stanici na jakési hoře na jihu. Soudce se mě ptal, zda si za tím stojím a zda vím, že za takové rouhačské řeči je trest smrti, který bude okamžitě vykonán. Už jsem se dostal do ledajakých nebezpečí, ale přiznám, že tentokrát se mi třásla kolena.

V té chvíli se v soudním sále naštěstí objevili naši čtyři průvodci, rozehnali městskou stráž mlaskavými políčky a vysvobodili mě

z pout.

Nabádal jsem je ke zdrženlivosti, protože znám jejich temperament a protože jsem se bál represálií místních úřadů.

"Jménem koho sem vpadáte?" ptal se soudce.

Ztuhl jsem, když Alkuttabu na něj zamířil puškou a stiskl kohoutek. Kulka zajela do zdi necelých deset centimetrů nad mohutným turbanem a na stůl, pod nímž volal soudce o pomoc, se snesla sprška omítky.

"Příště budu mířit níž!" zaburácel Alkuttabu, Pak pokračoval svým mlaskavým dialektem: "Jsem zde na králův rozkaz. A tento bílý učenec cestuje z králova příkazu, aby kontroloval, jak učenci královi vodí v noci hvězdy kolem Země." A jako by to ještě nestačilo, dodal: "Všechny."

Soudce se znovu vynořil a zaburácel stejně hlasitě:

"Pak tedy bylo vaší povinností dávat na toho muže větší pozor a měli jste se mi hlásit, dřív než jste začali řádit po nevěstincích!"

Alkuttabu na něj chvíli micky zíral, pak uznale pokývl hlavou, Keiki s Alifou se zatím chopili žáka, který se chtěl nenápadně vytratit. Venku ho uvázali do ponižující pozice a s matematickou přesností, jaká je u tohoto pouštního lidu pozoruhodná, mu vyměřili sto ran na nemyté ploché nohy.

Obávám se, že onen mladý učenec, bude muset nějaký čas svoji touhu po poznání brzdit, protože určitě potrvá týden či dva, než bude moci pokračovat ve studijní cestě, pokud mu Alláh nepošle otroky s nosítky.

Dostali jsme ubytování v posádce, v ošklivé ploché budově obepínající prašný dvůr, jenž se po každém dešti mění

v bahniště. Po drsných obílených zdech v noci prchají před vlhkostí černí červi, kteří přes den na slunci uschnou a padají na zem a stávají se kořistí slepic, které tento dar nebes považují zřejmě za samozřejmost.

Z Umdurmánu není zas tak snadné se dostat. Autorita městských úřadů a autorita králova ztělesňovaná Keikim končí u břehu, podél něhož se valí zkalená stoupající řeka.

Zde začíná říše Ngar Baa, Pána řeky, jak se jmenuje kapitán přístavu, a říše tuwejrátů, jezdců králových, kteří provázejí karavany do Búr Súdánu a zpět. Tito "jezdci královi" jsou bez výjimky ničemové a hrdlořezi, kteří se bezostyšně obohacují na úkor poutníků. Ale možná je na jejich jménu přece jen nějaká pravda. Master Jack povídal, že by ho vůbec nepřekvapovalo, kdyby Kostas ben Muchtar z Fáseru se tady nepodílel na výnosném kšeftu, protože pro jeho posádku by to určitě nebyl žádný problém se s tou verbeží vypořádat.

Takže tito "jezdci královi" požadují za své služby - "ochranu před lupiči, netvory a mutanty" - celé jmění a nijak se neostýchají ještě vyžadovat navíc cokoli, co jim padne do oka. Jezdí k moři zemí, v níž jsou všechna zvířata nemocná, dokonce i kobylky, a veškerá voda zkažená a nepitná. Kdo se vydá za Umdurmán, za hranici obyvatelného světa, musí mít s sebou vše, co bude potřebovat až do svého návratu - potraviny, sůl, cukr, vodu a zase vodu.

My taky.

Do Atbary se pluje na velké plachetnici, která se spouští do zamořené vody teprve když je potřeba. Tu chvíli určuje Ngar Ba s tuwejraty, kteří ustavičně sledují řeku a odhadují její nebezpečnost. Minimální zamoření vody se kupodivu vždy shoduje s maximálním nashromážděním poutníků, takže na loď s kapacitou všeho všudy sta

lidí a dvou set zvířat se dá naložit tři sta padesát zvířat a dvě stovky lidí.

Náš požadavek, že nám služby "jezdců králových" stačí jen do Atbary, se setkal s blahovolným pokrčením ramen. Toto nám může být milostivě povoleno, uhradíme-li plnou částku za "ochranu před lupiči, netvory a mutanty" až do Búr Súdánu.

Slovo královo, které Keiki prosazovat boucháním pěstí do stolu správce přístavu a které výhružně zdůrazňovalo mlaskavé cenění Alkuttabových zubů, zde neúčinkovalo. Museli jsme zaplatit. Prodali jsme všechny velbloudy - samozřejmě za babku. Přitom už voda tady stojí desetkrát víc než obvykle, protože se musí dopravovat od pramenů vzdálených patnáct a dvacet mil. Kdo by chtěl pít vodu z Bílého nebo Modrého Nilu?

Když jsme to sečetli, protáhli jsme obličej. Zbylo nám zrovna tolik, že jsme mohli naše čtyři přátele a průvodce pozvat na večeři. Byl to nezapomenutelný večer a přísahám, že bych i já začal brzy při mluvení mlaskat, kdybych byl déle v Alkuttabově společnosti.

Ráno odjeli. A my se nalodili. Za zádí plachetnice byl člunek z mimóзовého dřeva, v němž jsme chtěli pokořit katarakty. Dali jsme mu udělat navou rákosovou, střechu a přenesli na něj *zavazadla* a zásoby vody a potravin. To, že člun smí sto mil plout přivázán za loď, nás přišlo na hodnotu osmi koz - tolik si zkušený vůdce karavan v Kotoko nevydělá ani za měsíc.

Když loď odrážela, ukázal se správce přístavu ve slavnostní uniformě. Jmenuje se taky Abú Medf'a, Otec děl, protože obě děla, která kdysi rezivěla před prezidentským palácem v Chartúmu, dal převézt přes řeku a postavil je před svůj úřad v přístavu, aby rezivěla dál. Kapela spustila súdánskou hymnu a vztyčili zelenobílou královskou vlajku, Tak jsme za

ty peníze měli aspoň nějakou podívanou, když už jsme opouštěli kraj světa a vyráželi do nejistá, do vzdouvajících se vod Bílého a Modrého Nilu, z nichž Modrý byl spíš šedozelený a Bílý žlutý.

Z deníku Master Jacka

14. srpna 2036

Hrozně moc tady nadělají se zamořením řeky. Změřil jsem radioaktivitu. I teď při záplavách, protože srážkami se splachuje radioaktivní prach z Etiopie, Kenji a "Ugandy, je radioaktivita poměrně neškodná a dá se snášet celé týdny bez újmy na zdraví. Ten humbuk je spíš výnosný kšeft, provozovaný "Otcem děl" ve spolupráci s "jezdci královými" a určitě s královským souhlasem, a to za podíly na hospodářských výsledcích.

Řekl jsem správci přístavu, že nemíním platit horentní

sumy za "ochranu **před lupiči, netvory a mutanty**", **protože se dovedu velmi dobře ubránit sám, a že hned půjdu na palubu našeho člunku a vyrazím na vlastní pěst. Odpověděl, že je to zakázáno pod pokutou, a vyhrožoval, že jestliže se o to pokusím, tak nám zabaví člun i zásoby. Ti hrdlořezové si dovedou uhájit monopol, stále se jen vymlouvají na nebezpečí za krajem světa, která mohou patrně překonat pouze oni.**

**A toho povyku kvůli nebezpečnosti řeky! Kdyby nebyla tak zabahněná, měl bych docela chuť se z ní demonstrativně napít.**

**Jeden Tuwejrat jménem Hasan mi říkal, že všude dál po proudu řeky žijí lidé. Většina je samozřejmě nemocná, ale kdo vůbec je na kraji obydleného světa zdrav? Většinou to jsou běloši. Člověk si musí na ně dávat**

pozor, protože jsou skoro nevyčerpatelní ve vynalézání všemožných zákeřných zbraní.

Povídal i o podivných světelných úkazech na severní obloze, o stoupajících a snášejících se ohnících. To znamená, že tady poblíž skutečně dochází k jakýmsi kosmickým letům, jež jsme pozorovali i my. Že bych se blížil k cíli? Jsou to opravdu mimozemšťané? Už to pomalu nevyklučuji, neboť který stát na Blízkém východě by měl po válce know-how a technické možnosti, jimiž nedisponoval ani před ní?

Jenže v postavě Hóra? V podobě skarabů? Zrovna v postavách z egyptské mytologie? Nepravděpodobné.

Tuwejrat říkal, že na vlastní oči ještě žádného skaraba ani ptakohlavce neviděl, ale věří, že existují. Vystoupili prý ze Země Osiri-

dovy, z Říše mrtvých, plni rozhořčení nad tím, že říše Egyptanů byla zničena a šest tisíciletí kultury smeteno do moře,

Už nejsou historikové, kteří by si mohli lámat hlavu nad tím, proč a jak došlo k tomu zákeřnému úderu, Když se to stalo, byla válka už v plném proudu. Za perské občanské války, k níž dala signál smrt Chomejního, Sovětský svaz otevřeně podporoval mudžahídy za pomoci Jemenu po pádu monarchie v Saudské Arábii, který zaplatil Bani Sádrový žoldáky a nechal napochodovat jednotky na iránskou hranici. Jiskra, která vyvolala explozi, se však neroznítla v Zálivu, ale ve Středozemním moři, Kdo změnil Nimitze atomovými raketami v nukleární peklo, se už nikdy nepodaří objasnit. Mohl je docela klidně dát odpálit Kaddáfí - za výhodné smlouvy o dodávkách ropy se dalo v 80. letech sehnat všechno - protože když ho 6. flotila opakovaně pokořila ve Velké Syrte, několikrát vyhrožoval, že dá těm "židákům z Wall Streetu a jejich podřadným statistikům z Hollywoodu na hubu." Ale ať už je tomu jakkoli, poblíž bylo sovětské loďstvo - a už jsme měli přímou konfrontaci. A zatímco válečný požár během několika hodin zachvátil Blízký východ a oblast Zálivu a během několika dnů Evropu a nakonec celý svět, uskutetnil Kaddáfí svou šílenou myšlenku, že "utopí toho kapitalistického dvorního šaška na Nilu", který ustavičně ohrožuje jeho hranice a čeká pouze na záminku, aby se mohl účastnit invaze do libyjských ropných polí a zajistit si na nich podíl. Několika bojovým bombardérům se podařilo podstatně narušit Asuánskou přehradu,

kteřá měla údajně vzdorovat i náletům - o zbytek se postarala nadržaná voda, Údolím řeky dunělo 160 miliard krychlových metrů - víc než Nil dopraví za dva roky. Viděl jsem snímky ze satelitu, jak smrtící příval vody vymazal jako ve zpomaleném filmu Edfu, Luwor, Asijút a nakonec Káhiru a pak se přes Alexandrii a Port Said vlil do moře. Tlaková vlna lámala stromy jako párátka a domy smetala jako suché listí,

Za ní šlo bahno. Vytékající voda strhla miliardy tun nilského bahna uloženého za dvacet let v mrtvém prostoru za 3600 metrů dlouhou přehradní hrází a to se jako hnědé víko rakve položilo na více než 40 miliónů obyvatel, vyplnilo Údolí králů, pohřbilo Káhiru pod desetimetrovou vrstvou spráše a přikrylo základy pyramid.

Ještě napřesrok byla východní část Středozemního moře až ke Krétě a Rhódu zřetelně zbarvená bahnem a povodeň, která mnohde překročila pětimetrovou značku, změnila obrys pobřeží. Delta se jako umučeného zvířete táhla, daleko na sever.

Tuwejrati a poutníci nás opustili. Pokračují podél staré železniční trati do Búr Súdánu, na níž, jak říká Master Jack, jezdily karavany na kolech, které - zní to neuvěřitelně - to zvládly k moři za jediný den.

Plachetnice je ještě v přístavišti a čeká na příznivý vítr. My budeme postupovat o to rychleji, protože fouká od jihu. Atbara je jenom pevnost, ale bez obyvatel a posádky, protože tu není jiná voda než ta v Nilu.

Večer přirážíme k jednomu ostrovu a spíme ve člunu. Ráno proplujeme Pátým kataraktem. Ten šestý jsme prý "pokořili" v plachetnici. Ani nevím. Asi jsem to zaspal.

"Opouštíte zemi lidí," řekl kapitán plachetnice významně. "Úmyslně se vydáváte z rukou Alláhových a vstupujete do pradávnej Země Osiridovy, do Říše mrtvých, odkud není návratu."

Tuto noc jsem zúčtoval se životem a nemohl jsem usnout, díval jsem se na vodu, která zde teče velmi rychle a naříkavě se dotýká břehů, jako by skutečně chvátala, ke kraji světa, aby se pak vlila do nicoty.

Tu jsem nad jednou horou na severu spatřil na jasné měsíční obloze stoupat jiskru, rudozlatý ohnivý jazýček ve tvaru stříbřité jizvy, která ale brzy zmizela, zatímco jiskra se tiše přezírala výš a výš, zvolna zabočila, pílila k východnímu obzoru a stále se zmenšovala.

Vzbudil jsem Master Jacka a on tu jiskru mlčky sledoval dalekohledem, Pak řekl: "Jednoznačně raketa vystřelená nar oběžnou dráhu. Bešire, náš cíl je už blízko."

Já však myslel na kapitánova slova a na kraj světa, k němuž spěchají vody řeky. Bylo mi těžko u srdce,

"No tak, Bešire!" řekl Master Jack ráno, když vytahoval plachtu na stěžň a vedl člun do středu řeky. "Jak se to tváříš? Ted' konečně začíná to dobrodružství! Ted' vnikneme do neznáma!"

Neznámo sestávalo zpočátku z toho, že skály na břehu byly stále vyšší a svíraly se stále těsněji, voda mezi nimi uháněla závratnou rychlostí a s ní náš člunek.

Než to ale začalo být nebezpečné, břehy se rozestoupily a řeka se rozlila do šířky a zklidnila se.

Večer jsme přistáli u ostrova Mograhd. O kus dál po proudu byly na pravém břehu vidět trosky Abú Hámidu. V noci jsme viděli ohně a přes hučící vodu slyšeli i lidské hlasy.

Jak mohou za krajem světa žít lidé, říkal jsem si. Nebo že by to

byli už oni mrtví z Osiridovy země? Člověk si v noci v obavách klade podobné otázky a přemítá je jako těžké chladné kameny, které ranní vánek odnese, jako by je sluneční svit zbavil veškeré tíže.

Obyvatelé břehu byli každopádně živí až příliš. Přesvědčili nás o tom v jednom záhybu řeky, když jsme se dostali příliš blízko ke břehu. Ostřelovali nás šípy, které však neškodně padaly do vody.

Master Jack vytáhl kuši a připravil si toulec. Ale po poledním jsme měli plné ruce práce a žádný čas pozorovat břeh, protože jsme se dostávali stále hlouběji do čarodějnického kotle Čtvrtého kataraktu, Battn al Hadžar, do Břicha kamenů. Řeka byla teď celá sevřená mezi černými skalami. Voda se o ně tříštila tak hlučně, že jsme na sebe museli křičet. Proud se občas dělil do více ramen, ale Master Jack neměl čas přemýšlet o tom, do které skalní brány nás má navést. Člun si letěl slepě vpřed, odíral se o skaliska, se skřípotem a úpěním byl tlačěn na balvany veliké jako domy, na chvíli se zastavil a zase ho strhl proud. Seděl jsem uprostřed člunu mokrý jako myš a jako šílený jsem vybíral tykvi vodu. Master Jack stál u kormidla a sledoval trasu před přídílí. A zatímco já už nevěděl, zda se třesu víc vlhkem nebo strachem, jemu ta ďábelská jízda dělala vysloveně radost, protože jen zřídka jsem ho viděl tak veselého.

A tak to šlo až do večera a slunce už zapadlo, když jsme se konečně dostali do klidnějších vod a začali vyhlížet nějaké místo k přistání.

Přestali jsme být opatrní, rozdělali si oheň z naplaveného dřeva, usušili se a uvařili si vydatnou večeři z bílých fazolí a sušené ryby.

Slunce klesalo, vypadalo jako naduřelá nahnílá dýně. Když zapadlo, obloha ještě hodiny

svítila, obzor byl jako v plamelech a řeka vypadala jako čerstvě roztavená měď.

"Bude změna počasí," řekl Master Jack. Ukázalo se, že měl pravdu.

Druhý den ráno nám do oblíčeje foukal vlhký a studený jihozápadní vítr a nemohli jsme vytáhnout plachtu. Pluli jsme jen zvolna, kolem nás se táhly rozpadlé vesnice a města. Občas jsme spatřili lidi, tu někdo zvedl ruku, tu zas oštěp, jednou jsme viděli čluny u břehu, ale nikdo proti nám nevyplul, nikdo nás neobtěžoval.

Tři dny nato jsme projeli Třetím kataraktem. Není ani zdaleka tak strašný jako ten čtvrtý. Řeka je plná velikánských balvanů, o něž se voda tříští jako o boky velkých lodí a některé z těch balvanů nesou zříceniny hradů a zámků. Všechno působilo příšerně mrtvě.

Zije ještě Hazaz?

**Z deníku Master Jacka  
27. srpna 2036**

**Dosáhli jsme bývalou kotlinu Násirova moře, což se dá poznat podle nánosů na břehu. Břeh lemují palmy a křoviny. Občas jsou vidět lidé, mezi nimi hodně bělochů. Většina chodí nahá.**

**Netroufám si zamířit ke břehu a navázat s nimi kontakt, protože jejich reakce byly doposud skoro vždycky nepřátelské, což se jim samozřejmě nedá zazlívat. Boj o přežití musí být tady příšerný, možná propadli i kanibalismu, Držíme se uprostřed řeky.**

**Občas jsou vidět čluny, ale ještě jsme žádný nespatri na řece. Možná se obávají radioaktivity. Ta je však minimální, ve vodě jsou spíš škodlivé biologické a chemické látky. Ani rybu jsem ještě neviděl. Ani krokodýla.**

**Blížíme se k Wádí Haifa.**

Druhý katarakt byl nejhorší. Nalevo i napravo kolmé skalní stěny, mezi nimi se pěnivě a s burácením řítí řeka - a my na ní jako šíp.

Hodiny a hodiny jsem vyléval vodu, náš úpějící a praskající člun nabíral stále víc. Ale už jsem se nebál. Master Jack je báječný lodník. "Sjížděl jsem Lualabe a Kongo," řekl, "mně už žádná voda nemůže nahnat strach."

Celé dny jsme pluli mezi vysušenými jílovými srázy, bahnitými nánosy přehradního jezera, v nichž si řeka vyhloubila nové koryto. Jsou pruhovány všemi barvami od červené, okrové, hnědé až po černou. To jsou roční nánosy, vysvětlil mi Master Jack. Pohled je to pěkný, ale byl by pěknější, kdyby nebylo takové vedro. Ani vánek. Cítili jsme se jako slepice v troubě. Musel jsem se držet, abych neskočil do vody a neosvěžil se. To by nemuselo být zrovna osvěžující, soudil Master Jack. Měl pravdu. Svědily mě ruce po vybírání vody z člunu.

K polednímu jsme uviděli zrezivělou kostru široké bednovité železné lodi trčící z jílové stěny, do níž byla zapečena. Přídíl byla vzhůru, rozdrčenými nástavbami dolů. Znovu a znovu jsme v písku a v mělkých jámách na břehu naráželi na kosti zvířat a lidí. Jednou jsme viděli krokodýla. Byl mrtvý a vysušený jako treska.

**Z deníku Master Jacka  
1. září 2036**

**Blížíme se k Asuánu. Neza pomenutelná podívaná. Přehradní hráz je jednou z nejpůsobivějších trosek světa. Je to, jako byste klouzali sběrným prostorem obřího supertankeru k rozmlácené přídílí, sběrným prostorem deset kilometrů dlouhým a tři a půl širokým, který se po obou stranách zvedá do výše asi sta metrů.**

**Třebaže je řeka zvednuta povodní a nadržena ještě zbytky hráze, i tak připomíná jen stružku mezi dvěma mohutnými svahy. Tam, kde si voda prorazila a prokousala cestu, trčí z rány až ke koruně hráze jako černý chuchel rezatá armovací železa, v nichž se zachytily stromy, zbytky člunu a nesčetné mršiny mumifikované sluncem. Opatrně plujeme tím děsivým kaňonem. Voda se plochým kataktem vylévá přes zbytky hluboce položené přehradní zdi a za ní nahromaděné suti do jezera, v němž jsou poházeny rozbité a ohlazené kusy betonu a součásti strojů, Město Asuán už není,**

Noc jsme strávili na ostrůvku těsně pod hrází. Ráno jsem odvezl Master Jacka ke břehu. Zatímco já prolézal ostrov, Master Jack strávil celý den na zřícenině hráze. Vrátil se až při

západu slunce,

**Zůstali jsme** ještě dva dny a Master Jack pokreslil spoustu papírů, na nichž je zřícenina vidět ve všech detailech.

Pak jsme narazili na zvláštní překážku. Bylo to něco jako opona z bílé pavučiny, natažená od břehu ke břehu a zakotvená na březích bílými kořeny. Plavala na hladině a zdálo se, že její vlákna sahají hluboko do vody. Nejpodivnější bylo, že se ten útvar pohyboval, jako by byl živý. Pulsoval. **Opatrně** jsme se k němu přiblížili. Byla to tuhá houbovitá tkanina a kýl člunu přes ní bez potíží překlouzl.

"Neuvěřitelné," řekl Master Jack, který to ohmatával a pohrával si s **Geigerem**. "Sázím se, že je to živá tkáň. A je schopná čistit vodu, Pod bariérou je nulová radioaktivita a voda se **zdá** i jinak podstatně čistější."

Do večera jsme narazili ještě na **čtyři takové bariéry**. Lepší voda změnila vzhled břehu. **Kde** předtím byla suchá a hlinitá

pustina, rostla teď šťavnatá tráva, keře a palmy. Viděli jsme kozy a znovu a znovu rákosové chatrče, mezi nimiž se tu **a tam** ukázali lidé. **Opatrně** jsme **zamířili** k jednomu **ostrovu**, upoutali člun a hledali si tábořiště. U **levého** břehu pily **z** řeky kozy. U nich stál nahý **muž** a opíral se o oštěp. Master Jack na něj zavolal, Muž neodpověděl, **zmizel** s kozami v křovinách,

Poprvé **jsem** se odvážili **do** řeky. Byl to požitek. Master Jack nabral hrnec vody a dlouho ji **přivařoval**. Pak se napil, Pozoroval **jsem** ho se zatajeným dechem a modlil se k Alláhovi, aby neklesl mrtev. Byl **jsem** vyslyšen, ale i tak **jsem** se rozhodl, že Master Jacka ani v příštích hodinách nepustím z **očí**.

Ještě nebyly ani noc, když jsme od **napajedla** zaslechli výkřik. **Obávali jsme** se útoku a upřeně se dívali do houstnoucího šera. Master Jack dalekohledem.

"**Takže** je to pravda," zašeptal.

"Je to pravda!"

"Co, Master Jacku?"

Podal mi dalekohled.

Viděl **jsem** změř těl, která **obklíčila** dvě bytosti a bila je **kyji**, třebaže se nebránily. **Obě** postavy vypadaly **jako obří** vzpřímený hmyz s tmavohnědým krunýřem a dlouhými tykadly, která **jim** nad velkýma fasetovými **očima** **vyrůstala** z hlavy **jako beraní rohy**. **Přední články údů končily** klešťovitými chapadly. Zaráželo mě, že ti **tvorové**, tak **způsobilí** k obraně, se ani v **nejmenším** nebránili, třebaže do nich bodali noži a oštěpy. Nakonec **je** strhli k zemi a bytosti zmizely pod klubkem nahých" lidských těl. Zazněl vítězný jakot.

"Co je to?" žasl jsem.

"Možná **jsou** to ti, **kteří** hledám," odpověděl Master Jack. "**Kvůli** nim **jsem** podnikl tuto cestu."

"Pak **jste** přišli pozdě, Master Jacku," řekl jsem. "Jsou **mrtví**."

Podíval se dalekohledem. "Panebože," zašeptal. "**Proč** to **dělají?**"

V tu chvíli **sjel** z nebe blesk a ozářil břeh i řeku oslnivě bílým světlem. **Oslepeni jsme** se chytli **jeden druhého**. Vzduchem otřásalo dunění, **jaké jsem ještě** nikdy nezažil. **Když** doznělo, slyšeli jsme od **napajedla** výkřiky bolesti, ale nepovažovali **jste** za **vhodné** spěchat na pomoc těm surovým **divochům**. Celou noc **jste** od břehu slyšeli nárek a bédování. Stále znovu jsme se probouzeli a v **očích** nám dožehávalo světlo.

## 5/PAVUČINA

*Is there anybody  
out there?*

**Když** se rozednilo, zaveslovali **jste** ke břehu. Master Jack držel tikač opatrně před přídí, ale ani netíkl. **Neviděli jsme** ani spáleniště, ani kráter. **Nejdříve jsme** si všimli, že **hmyzí** bytosti se **vůbec** **nepodobají** skarabům nebo

švábům, ale že **jsou** to **dvojnožci** s **nohama** a **těly** v **lesklém tmavohnědém** exoskeletu. Nohy **stejně jako horní končetiny** **končily** úzkými kleštěmi s **třemi** chapadly, která se hodila stejně dobře k **chůzi jako** k úchopu nebo manipulaci. **Mohutné prsní** a **zádové** pancíře měly **rozervané** a **proděravělé** údery a vpichy, z klenutých hlav a velkých **černých očí** nezbylo **víc** než šedá a bělavá tkáňová hmota. **Větší část** hlavy byla zřejmě vyplněna mozkem, který vyrvali a silně poškodili. Asi ho chtěli **sníst**.

Na lidi, bylo **jich** jedenáct, z toho devět **bělochů**, byl žalostný pohled. Většina byla **ještě** v šoku a ležela ochromena na místě, kde **je** srazil oheň. Pár se **jich** vzchopilo, doplazilo se ke břehu, lilo si rukama vodu do **obličje** a chladilo si **oslepené oči**.

Uvázali **jste** **člun** a šli k raněným. Master Jack se sklonil nad drobnou světlovlasou ženou **středního** věku, která **dřepěla** naha na břehu. **Bujná**, ale už povadlá prsa se **jí** nad vodou klátila **jako** dva žoky.

"Mohu vám **nějak** pomoci?" zeptal se Master Jack.

"No to snad **ne!**" vykřikla žena. Poslouchala s nakloněnou hlavou a oslepenými **očima** hledala Master Jacka. "Slyšela **jsem** dobře, **mladej** muži? Ptal ses: Mohu vám **nějak** pomoci?" **Tlumeně** se zasmála. "Jsi od Mezinárodního **červeného kříže** nebo z UNESCO nebo z **nějaký ty** **legendární dobročinný** organizace, o kterých **jste** už nikdy neslyšeli?"

"**Obávám** se, že ne," řekl Master Jack. "**Ty** už **neexistují**."

"**To jsem** si myslela," zaškaradila se žena. "Ukaž vocas! Co na nás ta věc zase flusla voheň, tak nevidím už tak dobře. Máš ho **černej** nebo **bílej**? Ale co, teď **je** mi to už putna."

"Co **je** to za věc, která na vás plive oheň?"

"Věc, prostě věc, která se **uhníždila** tam nahoře na severu, na všecko dává tu svou pavučinu

a **pouští** ty své šváby pod zem, kde nic neztratili."

"Poslyš!" Pevně se **chytla** Master Jacka za nohy. Nebránil se, ale bylo vidět, že mu to **není příliš** po chuti. Já se zhnuseně i užasle **díval** na **kývající** se prsa. "**Nevím, kdo jseš**. Ale **jestli** máš tu moc, tak to **zabij!** Ta věc přinesla celou tu **pohromu**, aby se zmocnila Země. Ničila lidi **jako hmyz**."

"O to jsme se přece postarali sami."

"**Kecy!** Nikdy. Stalo se to na **její příkaz**. Jsme pro ni hmyz. **Kašle** to na lidi **jako** na hmyz. **Stejně jako** ty **kašleš** na **červa** nebo brabce, co ti u nohou zobá **drobky** z bláta. **Kašle** na tebe **ještě** víc. Jako na **špinu** pod **tvejma** nohama."

"**Nemůžete** si stěžovat. Voda **je** odmořená, **jak jsem** si všiml."

"Pro nás. **To** pro ty **jejich** mladý, co **vylezaj** ze země! A na ty **kašle stejně jako** na nás. Jenom nám **je nedopřeje**. **Zajímá** se to **jen** o **mozky**, **kvůli kterejm reje** v zemi. Chce Zemi **vyrvat** ducha a naložit s ním své loď."

"**Čí mozky? Jakého** ducha?"

"Lidský mozky. Ducha mrtvých Země."

"**Kdo** to povídá?"

"**Ti**, který s **ní** mluvili. Ale nemysli si **zase**," řekla **posměšně**, "že z **ní** dostaneš **nějak** snadno odpověď. Jdi nahoru **po břehu**. **Tam je jedna její** loď. **Zeptej** se ty věci! **Neodpoví** ti. Pošle **oheň**, **jestli jí** sáhneš na biomasu."

"Biomasu?"

**Prohlížel jsem** si **jednu** ze dvou **podivných nádob**, které měl s sebou onen hmyzák. **Když jsem** se dotkl **houbovité, vodnaté** tkáně, zaškubala sebou. **Tu jsem** koutkem oka **spatřil, jak** se ze zadu **plíží jeden** muž s nožem v ruce na Master **Jacka, kterého** žena držela stále **ještě** za nohu. Popadl **jsem jeden** z pohozených **oštěpů** a **vší** silou **jsem jím** chlapa praštil přes hlavu. Svalil se bez hlesu k zemi. Ženská se **rozvřeštěla**, strhla Master Jacka k zemi a vrhla se na **něj**. Praštil

**jsem** ji taky přes hlavu a Master Jack se jí vytrhl. Ženská řvala a poslepu mlátila kolem sebe, prsiska se jí klátila a **kejklala** a ty ubohé postavy, **které** se už poněkud vzpamatovaly, se k nám výhružně plazily. **Skočil jsem** do **člunu** a **začal** prudce veslovat. Master Jack se až po pás brodil vodou a pak se celý udýchaný vtáhl do **člunu**.

"Je **povinností člověka** pomáhat **blížnímu!**" řval na nás ze břehu **plačtivý** hlas. Byl to **ještě** mladý muž, ale s holou hlavou a skvrnitou **kůží** vypadal **jako** stařec. "**Kdo** tak **nečiní**, **staví** se na stranu Věci."

"Moje ochota pomáhat **nejde** tak daleko, abych se nechal od vás oloupit a pak třeba i sežrat!" **křičel** Master Jack.

"Buďte **prokleti!**" volal mladík a ženská se **ječivě** smála. Vesloval **jsem** ze všech sil.

**Půl** míle po proudu **zamířil** Master Jack znovu ke břehu.

"Rád bych věděl, co to **mají** s tou **lodí**," řekl.

Vytáhli **jsem** **člun** dostatečně daleko na břeh a ukryli ho v **křoví**. **Když** jsme ho zamaskovali, **vyrazili** jsme na svah nad řekou. Za **půl** hodiny **jsem** dosáhl okraje **pouštní** plošiny a necelých pět set **kroků** **jsem** před sebou spatřil **loď**.

Byla překvapivě **křehké** konstrukce a zdaleka ne tak úžasná, **jak jsem** si ji podle těch **neurčitých** vyprávění představoval. **Od** příděl k zádi měřila takových patnáct dvacet **kroků**, byla spíš plochá a **připomínala** vor, **jen** kolem zádi byla trochu vyklenutá. Nad **zádí** se třepetal baldachýn **neobyčejně** **intenzivní** **bleděmodré** barvy, na níž bylo v tom **šedohnědém** **holém** okolí něco **neskutečného**.

Při pohledu na **loď** **jsem** měl **najednou** pocit, že je to **nějaký** nešťastný **živočich**, který ztroskotal a dostal se do **potíží**. **Kolem** se hemžilo asi pětadvacet nebo třicet **hmyzáků**, **očividně** se snažili dostat tu věc zase do vzduchu. Před **člunem** stál

nehybně ptakohlavce s rukama zkříženýma na prsou a upřeně se na nás díval.

**Podíval jsem** se na Master Jacka. **Vystrčil** bradu, bezděky sáhl po kuši, ale pak si ji **strčil** zpět na rameno a **vyrazil** vpřed. Ani **jeden** **jsem** nevěděli, že každým krokem teď definitivně **opouštíme** nám známou **skutečnost**.

Z deníku Master Jacka  
5. září 2036

Takže je to **skutečně** pravda: Máme před sebou **mimozemšťany**. I když **jsem** už dva roky s touto možností **spekuloval** a už **několik** týdnů o ní **nepochybuji**, tak teď, když je před námi **bezprostřední** konfrontace, **připadá** mi **neskutečná** a **absurdní**.

Situace je **trapně** **banální**. Mám se prohlásit za **představitele** **posledních** zbytků **civilizace** a s **frázemi** je uvítat jako **starosta** města, když **přijímá** **zástupce** **zahraničního** **partnerského** města? **Spíš** **jsem** se cítil v roli **hlavy** **rodiny**, **kterého** **přepadla** **návštěva** a **který** si **zděšeně** **uvědomí**, že mu v **obýváku** před **chvíli** **zuřil** **požár**.

"**Promiňte**, **prosím**, **stala** se nám **taková** **vývojová** **havárie**. **Řešili** **jsem** své **zbrojné** **technické** **problémy** **jaksi** **rychleji** než **jisté** **problémy** **rasového** a **ideologického** **druhu**. **Mnozí** **tvrdí**, že v tom bylo **trošku** **touhy** po **smrti**, **trošku** **chuti** **zaniknout**. **Myslím**, že **přehánějí**. **Ale** **jedno** je **jisté**. **Výsledky** **mirového** **výzkumu**, **který** **byl** **prováděn** **jak** **nerozhodně**, **tak** **úsporně**, se **ukázaly** **být** **k** **ničemu**, když **začala** **honba** **po** **posledních** **surovinách**. **Tehdy** **od** **civilizačního** **pozlátka** **ledacos** **odprýsklo**. **Vidíte** **sami**, **jak** **to** **tady** **vypadá**. **Před** **padesáti** **lety** **nás** **bylo** **o** **tři** **čtvrtě** **miliardy** **víc**. **Ale** **nebud'**me **zas** **tak**

**cimprlich**. **Kolik** **nás** **dneska** **ještě** **je**, **těžko** **říct**. **Je** **však** **jisté**, že **širé** **oblasti** **této** **kdysi** **tak** **krásné** **planety** **budou** **po** **několik** **generací** **neobyvatelné** a **některé** **možná** **na** **věčné** **časy**. **K** **tomu** **je** **tu** **několik** **miliónů** **mutantů**, **s** **nimiž** **se** **těžko** **vyrovnáváme**, **protože** **už** **tak** **zamořený** **genofond**, **bude** **ještě** **více** **zasviněn**. **O** **budoucí** **roznětku** **jsem** **se** **tedy** **už** **postarali**. **Ale** **abychom** **celý** **ten** **příběh** **neviděli** **vylučně** **v** **negativním** **světle**, **abychom** **z** **něho** **získali** **i** **takzvaný** **konstruktivní** **aspekt**, **pak** **je** **třeba** **říct**, že **to** **mělo** **regulativní**, **ba** **dokonce** **očistnou** **funkci**? **Dobombardovali** **jsem** **se** **na** **civilizační** **stupeň**, **do** **něhož** - **tak** **si** **to** **aspoň** **myslím** **já**, **nebo** **jste** **snad** **jiného** **názoru**? - **podle** **stupně** **vývoje** **patříme**. **Neposuzujte** **nás** **tedy** **tak** **tvrdě**, **buďte** **shovívaví**. **Už** **si** **vyhrnujeme** **rukávy** a **uklízíme**. **Vítejte** **a** **buďte** **u** **nás** **jako** ... **Pardon**, **vážně** **jsem** **vás** **nechtěl** **urazit**. **To** **mi** **jen** **tak** **vyklouzlo**."

Přede mnou stál Hór, byl úžasný. Přesně takový, jak jsem ho vídal na mnoha egyptských znázorněních. Nesmírně štíhlá lidská postava tmavé pleti, dlouhé jemné ruce a nohy, krásné bezpohlavní tělo, na jehož bezchybnosti je něco umělého, uměleckého. A na tom všem hlava se skvostným modrozeleným, kovově se lesknoucím peřím spadajícím až na ramena. Ale nejúžasnější byly oči: tvrdé, neproniknutelně černé a ve své nehybnosti nezbadatelné, jako broušený obsidián. Ty oči však prozrazovaly inteligenci, nekompromisní, neovlivnitelnou žádným zdáním, ve své cílevědomosti robota krutou inteligenci zvěda, jehož optika vsákne každý foton, ale o přijímači



nevyzradí nic. K tomu zahnutý, černý, tázavě pootevřený zobák a modročerný jazyk.

Hór se sokolí hlavou. Ze by měli ty vyprávěči z Umdurmánu pravdu? Vystoupili bohové starého Egypta z Říše mrtvých, do níž vodili duše a těla faraónů? Vrátili se z Osiridovy země?

To byly biotany jiného cestovatele. Trhl jsem sebou, ale nikoho jsem neviděl. Bešir se na mě zděšeně podíval. Ale vedl s sebou i toho, kterému říkáš Hór.

"Co je, Master Jacku?"

"Ty jsi ten hlas neslyšel?"

"Jaký hlas?"

Stále zapomínám, že pro vás bytosti s očima tu musí být viditelný protějšek, jinak vás to irituje. Posad'te se, já to zařídím. Defekt za chvíli odstraníme, pak vás pozvu na palubu.

S pronikavě ostrým řinčením, jako by na sebe nepředstavitelnou rychlostí narazily skleněné perly, se příd' lodi zvedla od země a komíhala se, zatímco zád' zůstávala ještě na písku. Pak řinčení ustalo a příd' opět dopadla na zem. Na další pokus se člun konečně zvedl a nehlučně se vznášel asi tři metry nad zemí.

Hór zvedl hlavu, jako by naslouchal neslyšitelnému hlasu. Pak nám pokynul, abychom nastoupili.

Shodili nám smyčku a já do ní vstoupil. Stáhla se jako sval a vytáhla mě na palubu. Za mnou Bešira a Hóra. Spodní část lodi připomínala houbovitou tkáň, na níž po celé délce asi dvanácti a širce necelých čtyř metrů viselo na třicet chapadel. Vrchní část však byla tuhá a tvrdá jako želvovina, jakmile jsme na ni vstoupili, stala se najednou elastickou. Mezi Beširem a mnou začal stoupat kouř, pak se rozžala hvězda z par jako z rudého hedvábí, usta-

vičně měnila tvar a odstín, až nabyla podoby jakési mořské bytosti, chvějící se a vlnící v neviditelném proudu.

To je chapadlová koruna jednoho zdejšího rournatého červa, řekla bytost. Dost se podobá jedné z mých generačních postav, které si velmi vážím. Jsem Ka-ten, cestovatel, a slyšel jsem tvé sarkastické "uvítání hlavy rodiny". Líbilo se mi, protože se vcelku blíží skutečnosti. Y podstatě jsem zde nenarazil na domorodce, s nimiž bych si mohl promluvit. Pojď se mnou na sever a buď mým hostem. Čtu tvou myšlenku, žes to beztak zamýšlel.

"Ano, je to tak. Od jara 2034 pozorujeme v této oblasti kosmické lety, ale na žádný z našich signálů jsme nedostali odpověď. Proto..."

Zachytil jsem je. Proč bych ale měl odpovídat? zeptala se ústa v chapadlech.

Na to jsem nevěděl co říct.

Hmyzáci odnesli naše zavazadla na palubu.

Od té doby, co jsme na létající lodi, od té doby, co hmyzáci, kteří si nás nevšímají, dřepí na palubě s tykadly složenými na zádech, od té doby, co ptakohlavce s rukama zkříženýma na hladké modročerné hrudi stojí na přídi a vyhlíží dopředu a ústa chvějícího se masitého květu s námi hovoří, od té doby ve mně narůstá pocit neskutečna a strach, že se v něm ztratím.

Podíval jsem se na Master Jacka. Tvář měl ozářenu modrým světlem sluneční plachty a byla to cizí tvář.

"Máš pocit, že se ti to zdá," řekl.

Přikývl jsem. Kolem byla poušť, ale za ní, necelých tisíc kroků, začínala voda, v níž pluly vzdálené hory. Dáblovo moře. Tento jev samozřejmě znám. Je to zrcadlení vzduchu. Ale přesto jsem z něho byl zmaten. Strášidelná loď se vznášela ve větru,

přesně nad středem světelného ostrova, který se odpoutal od pevniny a šel do bezedného nebe, které ztuhlo v nehybnosti plné očekávání a v němž se bude zmenšovat a zmenšovat a zmenšovat, až se v něm nakonec rozpustí.

"Master Jacku," vzdychl jsem a zakryl si oči. "Pomoz mi."

Vidina ne a ne zmizet. Masitý květ se vlnil a chvěl. Ptakohlavce se na mě otočil. Poprvé jsem spatřil jeho prsty u nohou. Neměly nehty, ale zakřivené čepele připomínající broušenou modrou ocel.

Dopadl jsem na tu děsivou želvovinu lodního zvířete, které okamžitě pod mými zády změnilo tvar, cítil jsem bušící puls lodi a upřeně se díval nahoru do svítícího, mihotajícího nebe baldachýnu a pomalu ztrácel vědomí a scvrkávající se ostrůvek mého já zaplavovala temnota řinoucí se ze všech stran.

Z deníku Master Jacka

12. září 2036

Rasa cestovatelů čítá jen pár tisíc osob, ty jsou však neobyčejně silně vyhraněny. Nemají žádný určitý tvar, ale provádějí různé generační výměny s formami života ve vodě, na souši a ve vzduchu, jež od jistého věku mohou vědomě řídit, takže nabývají podle momentální potřeby libovolných tělesných tvarů. Díky vysoce vyvinuté technice klonování a genové manipulace jsou prakticky nesmrtelní a jejich mentální vlohy jim dokonce umožňují obývat více těl současně.

Zanedlouho po vstupu do vývojové historie své planety se naučili využívat veškerý život svého světa jako biomasu a přetvářet ho podle svých potřeb. Od předmětu denní potřeby až po vozidlo sestává všechno z geneticky pozměněných živočichů, jejichž tvar a funkce jsou přizpůsobeny tomu kterému účelu,

to jsou biotani.

Toto vysoce rozvinuté umění genové manipulace je přímo předurčuje pro kosmické lety. Cestuje pouze část mozku, již obývá já s paměťovými zónami hlubokých a výrazných zážitků individua, které ono já vytvářejí. Vše ostatní na palubě je biomasa: genetický materiál ke stavbě vlastních těl a miliard identických klonů, které se používají jako pomocné síly.

Jednotliví cestovatelé s sebou vozí své speciální biotany, připomíná to heraldická zvířata. Často jsou to fantastické konstrukce, biologická umělecká díla, celé biosety, které jsou přesně sladěny, doplňují se a vytvářejí minibiosféry s vlastním potravním řetězcem.

To je tedy palác hvězdoplavce, cestovatele, jak si říká. Dívám se, jak se bílé zdi táhnou hluboko do noci, změť chodeb z pěny a pavučiny, sahajících hluboko pod zem, v nichž se to hemží tisíci a tisíci hmyzími služebníky, kteří vynášejí na povrch vše, co se dá najít v pohřbeném městě. Jsou to biotony, říká Master Jack, uměle vypěstovaná zvířata a pololidé.

Před mou komnatou nehybně stojí jedna z těch němých krásných bytosť v hnědém krunýři a dívá se na mě něžněma a tolik zranitelnýma očima. Jako by dovedla vytušit každé z mých přání a hned je chvátila vyplnit. Možná mi čte myšlenky, jako hvězdoplavec čte otázky Master Jacka a posílá mu do hlavy odpovědi.

Zde v pavučině je příjemný chládek a stěny chodeb a komnat září ve dne v noci světlem, jako by byly průhledné a rozkládala se za nimi jasná obloha.

Z deníku Master Jacka

19. září 2036

Před 6000 lety zde zahynul

jeden cestovatel. Není známo proč. Loď čekající na orbitální dráze naprogramoval tak, aby se automaticky vrátila domů, jestliže se do určité doby neohlásí. Vrátila se bez něho. Pak vyrazil Ka-ten, aby zachránil jeho vědomí a vědění, protože onen cestovatel 30 000 let křižoval neprozkoumanými oblastmi Galaxie. Jeho mozek určitě ukrývá nepředstavitelné poklady informací.

Nejefektivnějším přirozeným nosičem informací jsou geny. Příroda dosud nestihla vytvořit si vhodnou formu mikrominiaturizace vzpomínek a vědomí. K tomu jsou u všech výše vyvinutých živočichů stále ještě zapotřebí velké mozkové prostory s elektrickou paměťovou kapacitou.

Tento mozek hledá cestovatel.

*Když Ef-re viděl, že je konec, musel nějak zachránit své já. Musel se postarat a to, aby jeho mozek přečkal, než ho najde jiný cestovatel a znovu oživí jeho já přenesením do klonu. Může být jedině pod jedním z těch velkých kamenných strojů času, které dal postavit. Jen tam by měl šanci přežít po tisíciletí všechny války a přírodní katastrofy.*

"Ale proč by jich stavěl tolik?"

*Jeden z těchto útvarů se dá z vesmíru považovat klidně za artefakt. Dva mohou být ještě rozmarem přírody. Tři - a geometricky uspořádané - nikdy. Každý cestovatel ze vzdálenosti několika světelných vteřin si toto znamení správně vysvětlí.*

"V této zemi postavili desítky pyramid. Většinou břídlisky a nevzhledně..."

*To odpoví na tvou otázku. Mezi domorodci, jež si vytvořil, byli napodobitelé. Třeba si vytvořil domorodý klon a zplo-*

*dil s lidmi potomstvo. To mohl naučit, jak se dá uchovávat geneticky materiál a vlastní já pro budoucnost. Mohl je naučit, že genetický materiál v buňkách se dá fixovat mumifikací, a tak se zabráni jeho rozpadu. Že mozek, vyňatý z lebky, musí, být zvláště pečlivě uchováván. A když zahynul, ony znalosti zdegenerovaly a nebo jim už nikdo nerozuměl. Ptakohlavci, kteří to měli původně na starosti, vymřeli a už jen symbolicky strážili kanopy, v nichž hnil mozek a vnitřní orgány mrtvých. Lidé pak vytesali "hvězdné jméno" mrtvého do sarkofágu. Jméno "Nepomíjivého", který už dávno padl za obět pomíjivosti.*

Toulal jsem se bludištěm hvězdoplavce, Ať venku byla noc nebo pražilo slunce, světlo uvnitř pavučiny bylo tlumené, stěny svítily samy. Vánek osvěžoval komnaty a chodby, sály a světnice. Bylo na nich něco nehotového, jako by tu byly do zásoby, aby se v případě potřeby mohly dohotovit.

Chodbami neustále někdo chodil. Nahoru a dolů se hemžili němě a horlivě hmyzáci. Tykadly přijímali příkazy ptakohlavců a pak rychle a cílevědomě chvátali, až na mě z toho šel strach. Vynášeli předměty z ponořeného města, které pak byly změřeny a zaznamenávány, umělecká díla, technické náčiní, všechno, co jim stálo za poznání a zachování.

Byl jsem v centrále, kde ptakohlavci seděli mezi speciálními biotahy a přístroji všeho druhu a odkud plynul nepřetržitý proud dat do lodi, která byla na nebi nad námi. Bzučelo to tam jako v úle, světelné zóny se rozsvěcovaly a opět zhasínaly, hrozny paměťových krystalů měnily barvu, když se jejich vnitřní struktura přeskupila, když se do nich

vlévaly poznatky nebo z nich byly odebírány, aby uvolnily místo pro nové informace.

Objevil jsem i místnost plnou hodin, které přinesli hmyzáci z města. Byla to sbírka těch nejkurioznějších časoměrů, s níž se sbírka ve fášerském paláci nedala srovnávat. *Chceš-li určit stav technické civilizace, řekl cestovatel, pak urči stav jeho hodinářské techniky.*

Občas se mi už zdálo, že na svých toulkách potkávám lidi, ale pokaždé to byli jen ptakohlavci, kteří z jakýchsi vědeckých důvodů se zahalovali do pavučin, vyhlížejících jako skvostná stará roucha. Občas měli místo očí složité čočky, které vypadaly jako dalekohled Master Jacka a daly se vyměňovat.

Jednou jsem narazil na mladou ženu. Nehybně seděla a zamyšleně se na mě dívala. Bradu si opírala v dlani. Nejdřív jsem si myslel, že jsem ji vylekal, a chtěl jsem jí chlácholivě položit ruku na rameno, ale k mému zděšení jí moje prsty projely. Byla to jen postava ze světla, jíž se mohlo procházet. Její oči vypadaly jako kulatá průhledná skla a za nimi se leskl oheň jako ve výhni pece.

Z deníku Master Jacka  
28. září 2036

"Ale jak mohl zahynout?" zeptal jsem se Všudypřítomného. "Když byl tak schopný manipulovat se životem, pak by musel být nesmrtelný."

*To nám bude muset říct, až mu zase pomůžeme k vědomí. Ef-re byl vždycky hráč. Podstupoval zbytečná rizika a často jednal lehkomyšlně. Třeba se neopatrností odřízl od lodi. Okázalosti věnoval více pozornosti než bezpečí. Měl zvláštní zálibu v bizarním genetickém materiálu. Ve své biomase vozil s sebou tvory, kteří se hodili jenom k ohrožení domorodců. Když přistál na nějakém světě, tak*

*se to dělo s tou nejokázalejší možnou pompou. Tak tomu muselo být i zde, protože všude narážíme na reprodukce jeho groteskních biotů, jimiž domorodce patrně natrvalo ohromil.*

Já si vystačím s dělníky, jež jsem si vypěstoval z jedné prastaré a univerzálně přizpůsobivé hmyzí rasy, která už pět set miliónů let má vysokou technickou civilizaci na těch nejprostších základech, a pak s hlídači, což je ideálně uzpůsobená hybridní forma z původně rozličných ras, kterou si každý cestovatel vozí ve své biomase. Vyznačuje se vysokou vnímavostí, která jí umožňuje vstoupit během vteřiny do myšlenkového kontaktu s jakoukoli biologickou nebo elektronickou inteligencí nebo se na ni napojit, a tak rychle získat a zpracovat maximum informací. Vstupují-li s tebou do kontaktu, pak vždycky přes jednoho z těchto biotů.

Dívám se na ptakohlavce, který mě stále provází, Je to stále tentýž?

Uprostřed noci jsem se probudil jakýmsi neklidem. Zdálo se mi, že opanoval celý palác. Šel jsem do komnaty Master Jacka, ale nenašel jsem ho. Hned nato přišel a vzrušeně mi povídal, že našli mozek onoho cestovatele. Prý neporušený.

Z deníku Master Jacka  
14. října 2036

Ef-reův mozek se našel a Všudypřítomný se připravuje ke startu. Paměťové krystaly na palubě mateřské lodi jsou nenasytné. Na minimálním prostoru hromadí všechny poznatky, které biotany vynesly z pohřbených muzeí.

Samozřejmě mu nezůstalo utajeno mé přání, abych směl

s ním. Ale jak by to bylo možné? Cestuje pouze jako mozek, vše ostatní tady nechává. Z vezeného genetického materiálu si může vytvořit jakoukoli postavu a cestovat s minimem hmoty.

*Chceš-li udělat krok vpřed, musíš bez milosti odhodit všechno postradatelná. To je zákon platný v celém vesmíru.*

"Co je na mně postradatelná?"

*Skoro všechno. Až na část mozku, zlomky kůry velkého mozku, Ty se dají libovolně tvarovat. Technicky to není žádný problém. Jen ty, který zůstáváš, budeš mít pocit, jako by ses současně díval dvěma okny svého vědomí, zatímco tvé pravé já se od tebe vzdaluje. Budeš mít k tomu odvahu? Neříkej lehkomyšlně ano!*

Jenom  
kvůli

*dobrodružství. Brzy bys toho mohl litovat. Je to zvláštní druh šílenství.*

Spím neklidně. Od té doby, to vím, jakými plány se Master Jack zabývá. Vidám ho už jen zřídka. Je jako u vytržení a mluví zmateně. Bud' připraven "odhodit vše pozemské". Vidím před sebou pavučiny, v nichž se to němě hemží milióny Master Jacku.

"Je to fantastický labyrint cizí technologie," horoval. **"Biologické a parapsychologické technologie."**

Kdy budu smět tento labyrint opustit? Stýská se mi po lidech. Palác hvězdoplavce **je skutečně jako pavučina. Každé hnutí je předáváno dál, někde je zachyceno a vyvolává reakci.**

Z deníku Master Jacka

17. října 2036

**Máme před sebou dalekou cestu málo prozkoumanou oblastí. Máme spoustu času k analýze dat. Mohl bys mi přitom pomáhat.**

Chci.

Vždycky existovaly mystické spekulace o duchách, o odtěleném já, okřídlené duši. Nesmysl. Encefalografická báze je naprosto nezbytná, vyplašené molekuly: mozek, elektrochemická krátkodobá a dlouhodobá paměť jako biologický nástroj vyrovnávání se s hmotou, vědomí reagující na dráždění, která signalizují ohrožení života a jeho zachování "nervovým šimráním", jež se projevuje hormonálně.

Vědomí se nedá jednoduše duplikovat. Mozek je já, utvářené naprosto individuálně a nezaměnitelně životem, je to pergamen "summy" se všemi vědomými a nevědomými engramy, škrábanci a kaňkami.

Ale přesto chci.

Dneska jsem byl zase v centrále. Je úplně jiná. Stěny jsou proraženy a vysoká okna uvolňují výhled na hvězdami poseté nebe, kde se občas cosi zableskne a osvítí temné mlhoviny prachu, v nichž se ztrácejí temně rudá slunce. V jiných oknech plují podivná souhvězdí, v nichž stojí těsně vedle sebe obrovské hvězdy, z nichž některé jsou propojeny pestrébarevnými mosty ze světla a temné hmoty.

Centrála je prázdná. Biotany

zmizelý. Vládne tma a plápolající světelné úkazy zesilují pocit neskutečnosti.

Jsmo propojeni ptakohlavci, říká Master Jack. V hlavě mám skutečně samé ptačí štěbetání. Jsou to matoucí zvuky, jimž nerozumím a z nichž mám strach, protože jsou plny strachu. Blíží se chvíle startu. Nervozita roste. Hvězdoplavec pokračuje, biomasa zůstává.

Biologický šrot.

Proč stvořil tyto bytosti němé?

Žijí ve světě, který je mnohem horší než němý svět Simonin.

Přísahal jsem, že za Master Jackem půjdu až na samý kraj světa.

Ted' stojím na kraji propasti.

Z deníku Master Jacka

19. listopadu 2036

Co je to za tlustou palici, která mi duní a duní za čelem? Která brebentí život a jemnými drátky je napojena na kmen mozkový a na malý mozek? Jakési zvučící cosi naplněné mými vzpomínkami jako magnetofon s hlasem nebožtíka, zvukové dojmy, jež balamutí živý jazyk, dýchající hrud'.

Je to tak, mám dýchající hrud', senzibilní měch řízený biomatickými mikroprocesory. Ano, a živoucí srdce, které každých osm desetin vteřiny dostane impuls, jenž ho nutí ke stahu, a zprostředkovává přemocný pocit života. Mám biomaticky řízenou trávicí soustavu, jejíž redundance vyvolává blaho, i když tato palice, co mi zvnitřku tluče do čela, se se mnou identifikuje ještě s potížemi. Tu těžkou úlohu jí usnadňuje rafinovaný, hormonálně řízený depozitář drog. Kdo vlastně jsem?

Není to tak jednoduché.

Ve světlych chvilkách vím, že nejsem ten, kdo letí ke hvězdám.

Jsem to "postradatelná" sebe sama. Omšelý zbyteček.

I když se ten zvučící kov v lebce neunaví ujišťovat mne mým já a mými nadějemi.

Master Jack mi řekl. Že jeho poslední vůlí je, abych to, co z něho zbude, doprovodil nazpátek na jih.

Společně plujeme proti proudu v dobrém větru mezi hrozivými Stěnami Z temného bahna, V nichž přebývají mrtví a věnují se svým činností. Jen zřídka si nás všimnou. Jsme pro ně cestovatelé vracející se do jiného světa, jenž je jim odepřen, ale jehož, jak se zdá, ani nezeli.

Vzbudil jsem se a díval okny centrály, za nimiž pod nočním hvězdnatým nebem leží poušť. Jakási ruka se mi položila na rameno. "Vstávej, Bešire! Už bude ráno. Musíme vyrazit. Loď bude brzo startovat a tady všechno shoří."

Ve východních oknech se těsně nad obzorem táhla něžná zeleň svítání, jakou bývá vidět na poušti jen za velmi jasných dnů.

Vstal jsem.

"Jsi to ty, Master Jacku?"

"Jsem to, co z něho zbylo," řekl a já mu věřil, neboť v jeho jinak tak slunečně jasných očích se rozprostírala temnota, jaká bývá pouze mezi hvězdami.

Hvězdoplavec nám daroval jeden ze svých členů s jedním ptakohlavcem a deseti hmyzáky, kteří nehybně dřepí v šíráni.

Silná loď se řinčivě vrhá do vzduchu a vyráží na jih.

K polednímu se za námi ozve hukot a jakýsi doutnák se vžírá do modří oblohy.

Večer umírá první hmyzák a proud vzduchu ho svál přes palubu. Kloužeme nad pouští a Master Jack se choulí na přídí. V očích má hvězdný svit.

Ráno je paluba pokryta prázdnými hrudním! krunýři a ulámanými tykadly. O kormidlo se opírá napůl zetlelý Ptakohlavec. Smetám ty chiméry přes palubu, odkulují páchnou-

cího ptáka k zádi, **shazují ho** a přebírám kormidlo,

Z deníku Master Jacka  
22. listopadu 2036

Je tohle můj rukopis? Je. Není to rukopis někoho jiného, který jen napodobuji?

Je to zvláštní druh šílenství.

Občas mě napadá, že nesedím na přídi člunu, jehož kormidlo vede Bešir, jako zkušený námořník, ale spíš u nějakého okna, jímž je vidět Zemi. Jak zvláštní! Od snímků z Apolla se skoro ani nezměnila. Zdání klame! Modrozelená oáza v pustině vesmíru, která zůstává za námi.

Cítím silné srdce lodi. Je to mladé zvíře, vzpíná se, řinčivě zápolí s přitažlivostí a sténavě se vrhá do větru.

Z deníku Master Jacka  
hvězdný čas

Občas mi připadá, že nejsme na palubě hvězdolety ale na palubě člunu, jež Bešir statečně řídí pouští, těsně nade dnem vzdušného moře, Pluji v hlubinách své gravitační nádrže, svými fotosenzory si uvědomuji, jak se Slunce smršťuje, Přitom vidím těsně vedle něj Bešira opírajícího se o kormidlo a jeho tmavou tvář pozorně hledící vpřed.

Oba brzy opustíme sluneční soustavu.

Řídím tuto loď, tuto snovou loď pod hořícími hvězdami, prolétávám roji kobylek nad vlnobitím písečného moře, letím nad mrchovišti a kostnicemi civilizace, ; temnými mračny vyhaslých nadějí a vášní, nad rozptylovými háji, vypáleným dnem a znovu do noci a vzhůru do chladného svítání, zatímco měsíc neduživý jako strupovitý pomeranč se ráno co ráno vpotácívá hlouběji do dne.

Tobě k nohám, králi, položím tuto loď, tuto kouzelnou loď, na dno mořské, nad nímž vládneš, neboť kterak mám držet kurs podle navigátora, jenž vidí jiné hvězdy než ty, podle nichž ji mám vést, podle navigátora sedícího na přídi a vyhlížejícího majáková světla daleko za naším horizontem?

Tobě k nohám, králi, položím tuto loď, toto mladé silné zvíře, jenž řinčivě vzdoruje tíži a vzpíná se proti větru, na dno tvého moře, jež i o polednách jest beze světla.

Já však, zcestovalý plavec, musím nejprve znovu prozkoumat rodné vody, abych nepodlehł šalbě jako Odyseus, jenž se holedbal, že pozná své břehy a ztroskotal u cizích.

Neboť v tom to vězí: je třeba hledat nové cesty.

A já mám strach.

To není ten živočišný strach ohroženého života, nýbrž strach zkušeného vůdce karavan, jenž dobře ví, že álamy, které vidí, mu mohou ukazovat opuštěnou cestu, podél níž studny už dávno vyschly,

## EPILOG

V Říši mrtvých mi bude vykázáno místo.

Dávám příkazy posvěceným, duchům.

(Příbytek jejich jest neznám.)

A služebníkům dvouhlavého lvího krále,

V člunu boha Cheprera chvátám po nebesích

A pěji chvalozpěvy; dech života mě živi

A dává mi čarovnou sílu.

Když v člunu boha Ra projíždím nebesy,

Razí mi Ra cestu a otevírá brány Gebovy...

A stoupám pak v člunu boha Slunce;

Na tvém místě proplouvám domy v nebesích

Uprostřed shluku duchů, kteříž je obklopují.

Žiji v skutku plným životem, třebaže jsem zesnul.

Cítím, že překypuji silou

a zdravím

Podoben dvouhlavému bohu - lvu...

papyrus Nebseni

Mount Darwin Observátory  
25. května 2039  
report

MASON: Už verifikuji záznamy senzorů.

STEPHENS: Verifikovat.

MASON: Sedm bodů na monitoru. Kamera?

HARDY: Mám to. Čtyři koně. Tři lidé. Není to ještě dost zřetelné.

MASON: Poplach čtvrtého stupně.

STEPHENS: Rozumím.

HARDY: Muž, tmavý, asi pětadesát, jednoruký. Mladý muž, takových sedmnáct, osmnáct. Vedou koně za uzdu. Jeden běloch, asi... panebože, mám ho přesně na obrazovce! Vždyť je to Jack ... Jack Freyman! Vypněte ten plot!

STEPHENS: Konec poplachu. Vypnout plot!

MASON: Rozumím.

Toto jsem sepsal v zimě roku 2048 na Mt. Darwin na prosbu pana Stephense a dr. Halla. Sedím u psacího stolu a Hazaz mi nalévá čaj. Master Jack sedí u okna, sahá si na jizvu na čele a přesazenými branami svého vnímání hledí do světlého srdce Galaxie.

Sepsal jsem to především pro něj, protože ho mám rád, a pro vůdce karavan hvězd, kteří mě naučili číst a psát a spoustu dalších věcí pro naši společnou budoucnost.

Bešir ibn Hasan al Sadún  
19. listopadu 2048

# Jack Williamson

Kosmický expres

Eric Stokes-Harding se vyhrabal z postele, usmál se na svou spící manželku a stále ještě v pyžamu s purpurovými pruhy začal mechanicky provádět ranní rozcvičku. Po prvním hlubokém předklonu však zasténal a přistoupil k otevřenému oknu.

Pod ním se zelenal park. Náhodně rozmístěné pyramidy s vyhlídkovými terasami se tyčily do výše až ke střeše nad městem. Za sklem střechy skučela zimní vánice, ale on plnými doušky vdechoval uměle vytvořené jaro roku 2432. Poté odešel do své pracovny.

Eric byl spisovatel. Jedna stěna jeho pracovny byla pokrytá policemi s jeho knihami, množstvím různých vydání s pestrými obálkami. Psal "akční romance", jak je nazval jeho agent, odehrávající se v "dobách, kdy muži ještě znali vášeň a radost z primitivního způsobu života".

Prostředí nebylo tolik důležité - hlavní bylo, aby bylo dostatečně vzdálené té bezpečné utopii, ve které Eric žil. Jeho hrdinou byl jednou opočlověk, prodírající se džunglí se zakrváceným kyjem v jedné ruce a krásnou dívkou v druhé, jindy ostrý cowboy z prehistorické haciendy, jindy zase muž, který ztroskotal se svou dívkou na korálovém ostrově.

Stamilióny lidí čtou Ericovy romány nebo sledují na videu jejich filmové verze. Všichni tito lidé mu umožnili brát královské honoráře a všichni podvědomě sdílejí jeho názor, že civilizace zkazila přirozenou ušlechtilost člověka.

Právě, když chtěl nechat svého

nejnovějšího hrdinu, aby si pochutnal na morkových kostech uloveného mamuta, vešla do pracovny jeho štíhlá, zívající družka - krásnější, než všechny jeho hrdinky dohromady.

Nada Stokes-Hardingová byla také spisovatelkou. Psala vitální básně o moři, o západech slunce, o skřivancích na nebi, lučních květinách a o vášnivém sblížení s přírodou. Lidé četli její básně a nazývali ji géniem - i když její oblíbení ptáci a květiny zanikly již před staletími a sama nikdy západ slunce neviděla.

"Ericu, miláčku-" Na okamžik zmlkla, zaměstnaná volbou snídaně z řady tlačítek, na která se otráveně zamračila. "Copak tohle můžeme vydržet?" Kývla hlavou k vysutým terasám za oknem. "Zalezlí tady, tak daleko od panenské přírody, kterou oba tak milujeme!"

"Pokrok," pokrčil rameny a vyndal z automatu talíř se syntetickým ovocem. "Odjakživa jsem si přál, abychom žili před tisícem let, kdy ještě takový pokrok neexistoval."

"A nemůžeme z toho nějak uniknout?"

"Není kam. Divoký Západ, Černý kontinent, jižní moře..." Smutně se zakousl do hydroponické broskve. "Poslední kus přírody byl udušen městskou ochrannou střechou před dvěma sty lety."

"Kdybychom tak mohli letět na Venuši! Minulou noc jsem o ní viděla populárně vědecký pořad. Nejvyšší náhorní plošiny jsou vlhčí a chladnější, než si astronomové mysleli. Primitivní kontinent s primi-

tivním životem. Kdybychom se tam nějak mohli dostat, aniž bychom s sebou museli vláčet všechno to harampádí téhle prokleté civilizace..."

"Možná bychom to mohli provést!" Eric upustil syntetickou brokev a vtiskl své ženě polibek. "Je tu přece Kosmický Expres!"

"Kosmický co?"

"Nový vynález, právě otestovaný."

"Víš přece, že mě nezajímají nové vynálezy." Sáhla po nové broskvi. "Znesvětily chrám přírody miliardami hloupých, umělých lidí, kteří dělají samé hloupé, umělé věci."

"Ale drahoušku, Kosmický Expres je opravdu úžasný. Vyprávěl mi o tom jeden mladý obdivovatel mých románů. Je to způsob, jak cestovat rychlostí světla."

Okusovala brokev. "Není to nesmysl?"

"Pro hmotu ano," přikývl. "Ale hmota pasažérů je přeměněna na paprsek energie, který takovou rychlost vyvinout dokáže. Na místě určení je energie proměněna zpátky na hmotu."

"To místo určení by mohla být i Venuše?"

"Pokud bude planeta v dosahu paprsku. Právě teď v dosahuje."

"Mohl bys..." zatajil se jí dech. "Mohli bychom se tedy *opravdu* dostat na Venuši?"

"Myslím, že se to dá zařídit." S úšklebkem sáhl do tajné skříňky pod stolem. "Můj mladý přítel nesmí přepravovat pasažéry jinak, než kde má jeho společnost po světě rozmístěné přepravní stanice, ale naštěstí

znám jeho slabé místo."

Vytáhl malou stříbřitou lahvičku. "Primitivní chemická psycho-sloučenina. Nazývali ji "bílý mezek". Můj přítel se o ní dočetl v mých románech a pořád mne prosí, jestli by ji mohl ochutnat."

"Ach, Ericu!" Odložila ovoce. "Pojďme za ním."

Během deseti minut již seděli v malé bílé čekárně. O pult se líně opíral dlouhovlasý mladík. Za ním, v další místnosti, stál mohutný, třpytící se stroj, zčásti zakrytý chromovanou mříží.

"Rychle!" Před mříží netrpělivě poskakoval drobný mužík s velkým černým kufříkem. "V Paříži mne čeká pacient!"

"Klid, mistře," pronesl nevzrušeně mladík. "Momentálně je linka plná. Ruský diplomat z Moskvy do Ria. Za chvíli na vás přijde řada... Bude to devět set osmdesát dolarů... Naše služba je ještě ve stádiu ověřování a neneseme odpovědnost za zásahy boží a za sluneční erupce ... O.K. Už máme volný kanál do Paříže."

Chlapec otevřel dveře do stroje.

"Lehněte si na desku snímače," instruoval zákazníka. "Paže podél těla. Ležte klidně. Nedýchejte, až napočítám do tří. Jedna, dva, tři..."

Začal mačkat knoflíky.

"Á, pan Stokes-Harding!" Jeho hlas ožil. "Takže toto je ta dáma, o které jste mi vyprávěl..." Ozval se zvonek. "Pardon. Mám další zásilku."

Znovu zmáčkl několik knoflíků a počkal, až z přístroje vystoupí dáma silnější postavy, doprovázená pudlíkem.

"Chceme se dostat na Venuši," řekl Eric. "Doprostřed polární plošiny. Pokud nás tam ovšem ten tvůj paprsek může dopravit."

"Je mi líto, pane Stokes-Hardingu. Mám vaše romány moc rád, ale tohle udělat nemůžu. Za současné koncese je naše působení omezeno na šestnáct stanic na povrchu zeměkoule."

"Poslouchej, Charlie," Eric ztišil hlas a rozhlédl se kolem sebe. "Jestli máš opravdu zájem o primitivní psycho-sloučeniny, zkus si loknout tohle." Opatrně vytáhl stříbrnou lahvičku. "Opravdový bílý mezek,

přesně takový, jaký pili naši předkové."

Chlapec dvakrát střelil pohledem po lahvičce a pak se jí rychlým pohybem zmocnil.

"Opravdový prehistorický alkohol!" Ukryl vzácnost pod pult. "Za tohle vás pošlu třeba ke všem čertům, jestli mi dáte přesné souřadnice."

"Ericu!" zvolala Nada rozzářeně. "Ono se to podaří."

"Musím vás varovat." Mladík vypadal nešťastně. "Musím vám říct, že Venuše není žádný ráj."

"Vytvoříme si tam vlastní ráj."

"Ale vy jste Venuši neviděli. Já jo. Pozoroval jsem ji sondou pro hledání vhodných míst na přestupní stanice. Nížiny jsou jen vyprahlou pouští bez života. Polární plošiny jsou ještě horší." Otrásl se. "Stromy, nekontrolované počasí a zvířata."

"Panenská příroda!" zářila Nada. "Budeme tam šťastní."

"Tím si nejsem tak jist. Jak dlouho tam chcete zůstat?"

"Nechceme pospíchat," odpověděl Eric. "Můžeš nás přetransportovat zpátky asi tak po měsíci pobytu?"

"To bohužel nepůjde. Planeta se vzdaluje mimo dosah přístrojů. Sluneční erupce ruší spojení. Budete mimo dosah na opačné straně od slunce skoro rok."

Eric pohlédl na Nadu.

"Chceme si přece pořádně užít nespoutané přírody," řekla. "Souhlasím i s rokem."

"Dobrá," řekl Eric. "Po roce se dostavíme na místo přenosu."

"Vážně bych neměl-" bručel si pro sebe mladík a okouzleně zíral na lahvičku pod pultem. "Opravdový prehistorický povzbuzovač myslí!" Rychle otevřel dvířka přístroje. "Když se něco podělá, můžete si za to sami."

Pokynul jim do malé komory se zářícími stěnami a krystalovou podlahou.

"Lehněte si na desku snímače," zavolal na ně. "Paže u těla. Až napočítám tři, nedýchejte. Rychle, než dostanu další zásilku."

Eric pomohl Nadě do komory.

"Poslyšte, pane Stokes-Hardingu," uslyšeli mladíkův nejistý hlas, "mám takovou dohodu s naším agentem na Borneu. Můžu vás poslat tam-"

"Chceme na Venuši."

"Okay! Budete mít pro sebe celou planetu. Hned najdu nějaké příhodné místo... Tohle by snad ušlo. Když tak toužíte po stromech a neřízeném počasí. Žádná větší zvířata nejsou v dohledu."

"Tak to spust'."

"Připiju si na vaše zdraví-" Ozval se zvonek a mladík začal odpočítávat.

"Jedna ... dva ... tři!"

Pohltila je žhavá záře.

Mladíkův hlas byl rázem pryč. Chladivá deska i žhavé plameny zmizely. Eric pod sebou ucítil něco měkkého a na obličej mu dopadaly kapky deště. Nada ležela vedle něj. Zhluboka se nadechli a posadili se, celí obalení černým blátem.

Všude kolem nich se rozkládala džungle, temná, cizí a vlhká. Obrovské stromy podobné palmám vypínaly své větve k vířícím oblakům. Vratce se postavili na nohy, opojení úspěchem.

"Konečně!" vydechla Nada. "Jsme opravdu zpátky v přírodě."

"Unikli jsme tornu strojovému světu."

"Ach, Ericu! Ty jsi tak báječný," objala ho pažemi od bláta. "Úplně jako nějaký z tvých hrdinů."

"Jsi skvělá, Nado," políbil ji na ústa pokrytá bahnem. "Krásnější jsem si to

ani nepředstavoval. Ale teď se musíme začít zabývat praktičtějšími věcmi. Nejdřív musíme najít útulnou suchou jeskyni. Před vchodem zapálíme oheň, aby se dovnitř neodvážila zdejší zvěř."

"Budeme potřebovat jíl na výrobu hrnců." Otrhla si z obličeje vodu. "Sesbíráme semena z jedlých rostlin a založíme zahradu. Zvířecí kůže musíš schovat pro šití šatů a přikrývek."

"Ale nejdříve musíme najít ložisko pazourků," řekl. "Budeme je potřebovat na výrobu nástrojů a na vykřesávání ohně. Také se porozhlédneme po nějaké žíle mědi. Prý se dá nalézt v surovém stavu."

Vykročili napříč polární plošinou. Nada chvíli kráčela po jeho boku, pak začala zůstat pozadu. Déšť neustával a bahno se jim lepilo na nohy.

Nenašli ani měď. ani pazourek.

"Ericu, miláčku, už jsem vyřízená." Nada zůstala stát a popadala dech. "A nevidím tady vůbec žádné skály. Myslím, že budeme muset použít dřevěné nástroje vytvrzené v ohni."

"Asi máš pravdu," odpověděl. "Tahle půda musí být aluviální a všechen přírodní kov i kámen jsou potřeby hluboko pod tímhle bahnem."

"Ale dovedeš přece rozdělat oheň, miláčku?" V jejím hlase se ozvala nervozita.

"Samozřejmě," uklidňoval ji. "Jediné, co k tomu potřebuji, jsou nějaké suché hůlky na tření."

Vlekli se **dál**. Déšť **sílil**. Nebe se zatahovalo. Bahno lepilo stále víc. Suché dřevo se ukázalo být stejně vzácné jako přírodní měď.

"Nevzala jsi s sebou sirky,



miláčku?"

"Sirky! K návratu k přírodě?" odfrkla.

"Promiň, že jsem se tak hloupě zeptal, drahá."

"To je v pořádku, drahý. Hlavně rozděl je ten oheň." Potáceli se dál, "Při hledání dřeva bychom se měli také poohlédnout po něčem k snědku. Já -já už začínám mít hlad,"

Začali hledat jedlé bobule a kokosové palmy a banánové stromy a keře s oříšky, ale nic z toho, co uviděli, nebylo k jídlu. Konečně padli vysílením na zem. Nada ležela v bahně a vzlykala, zatímco Eric položil několik větví přes padlý strom a vytvořil tak alespoň částečný úkryt před deštěm.

"Až déšť přestane," řekl s nadějí v hlase, "půjde všechno lépe."

Přitiskli se k sobě ve svém přístřešku.

"Blíží se noc." Třásla se vedle něj zimou. "Já ... moc bych si přála, abychom měli oheň,"

"Já také. Až nastane noc, bude trvat celé měsíce, protože rotace planety je velmi pomalá. Ale možná jsou to jenom bouřkové mraky,"

Ať už to byla noc nebo bouřkové mraky, na džungli padla tma. V korunách podivných stromů kvílel vítr. Něco se prodíralo porostem. Cosi zařvalo nedaleko nich.

"Co-co to bylo?"

"Asi to budou ta zvířata, o kterých mluvil Charley." Zaplácl nějaký bodavý hmyz. "Snad nás nenajdou."

Ozvalo se nové zařvání, tentokrát mnohem blíž.

"Ericu, miláčku..." Nada se k němu přitiskla, "Myslíš, že tohle vydržíme celý rok?"

"Je to příroda, drahá," zašeptal, "Primární síla. Očistí nás a posílí. Musíme být trpěliví."

"J-já nedovedu být trpělivá," vzlykala v jeho náručí. "N-nemůžu si pomoci, ale pořád musím myslet na náš krásný byt. Na všechny naše přátele a na naše věci a na teplé jídlo, které se objeví, kdykoliv zmáčknu knoflík." V hlase se jí objevil obviňující tón. "A. ty ani nedovedeš rozdělávat oheň,"

"Promiň, drahá." Odehnal rukou nějaký větší, lezoucí hmyz. "Možná-" polkl a přitiskl ji k sobě. "Možná jsem se mýlil-"

Blízké zapraskání větví ho přinutilo větu nedokončit. Něco čvachtalo

a funělo ve tmě kolem nich. Cosi naražilo do ležícího stromu. Přístřešek z větví jim spadl na hlavu. Vylezli zpod spleti větví do studeného deště.

"Kašlu ti na přírodu!" popadala Nada dech. "Chci zpátky svojí civilizaci-"

Horká záře je pohltila.

Rozechvělí a zmáčení leželi v komoře newyorské stanice Kosmického Expresu. Z Ericovy košile vyklouzlo nějaké malé růžové stvoření s množstvím končetin a On ho se zadostiučiněním rozšlápl na podlaze.

"A máme vás tady. Už jste v bezpečí, madam. Dovolte, pomohu vám ven." Zpocený, rudolící muž napřáhl ruku, aby jim pomohl s Výstupem z vysílací komory. "Věřte mi, pane, že nás to nesmírně mrzí."

"Nás také." Otrásl se Eric. "Příšerný zážitek!"

"Nedovedu to pochopit." Muž z nich otíral kapající bláto. "Právě jsem se vrátil z Istanbulu a našel jsem našeho agenta v bezvědomí. Byl omámený nějakou sloučeninou, kterou můj lékař nebyl schopen identifikovat."

"To byl jenom-" Nada zachytila Ericův pohled a zarazila se. "To bylo něco otřesného."

"Trasy, které vedly přes tuto stanici byla úplně popletené a v záznamech naprostý zmatek. Naštěstí jsme ho vzkřísili dostatečně k tomu, aby nám

pověděl, co udělal s vámi." Ředitel Kosmického Expresu si zhluboka vydechl. "Politováníhodná nehoda. Doufám, že nebudete žádat odškodné."

"V žádném případě." Eric se unaveně pousmál. "Jediné, o co vás požádám je, abyste nijak svého agenta netrestal. Co se týče nás-" chabě se usmál na Nadu, "-jsme spokojeni s návratem do civilizace,"

Když se oba spisovatelé vrátili do svého bytu, nejdříve ze sebe smyli primitivní venušanské bahno. Na automatů navolili vydatný oběd a následujících dvanáct hodin strávili v posteli,

Koncem měsíce odeslal Eric Stokes-Harding svému agentovi nový román. Byl to romantický příběh o muži, který ztroskotal na Venuši se svou krásnou družkou. Podnikavý hrdina třením suchých dřevěk rozdělával oheň, zhotovil si nástroje z pazourku a přírodní mědi a bojoval s obrovskými ještěry. V úchvatném finále, obležen na bouři bičované skále ohnivými netopýry z nížin, sestrojí si hrdina vlastní přístroj na přenos hmoty a přemístí sebe i svou dívku zpět na Zemi.

Román měl okamžitý úspěch,